

Biên bản

I. Kiến thức cơ bản

- *Biên bản là loại văn bản ghi chép một cách trung thực, chính xác, đầy đủ một sự việc đang xảy ra hoặc vừa mới xảy ra. Người ghi biên bản chịu trách nhiệm về tính xác thực của biên bản.*

- *Tùy theo nội dung của từng sự việc mà có nhiều loại biên bản khác nhau: biên bản hội nghị, biên bản sự vụ,...*

- *Biên bản gồm các mục sau:*

- *Phần mở đầu (phần thủ tục): Quốc hiệu và tiêu ngữ (đối với biên bản sự vụ, hành chính), tên biên bản, thời gian, địa điểm, thành phần tham dự và chức trách của họ.*

- *Phần nội dung: diễn biến và kết quả của sự việc.*

- *Phần kết thúc: thời gian kết thúc, chữ kí và họ tên của các thành viên có trách nhiệm chính, những văn bản hoặc hiện vật kèm theo (nếu có).*

- *Lời văn của biên bản cần ngắn gọn, chính xác.*

II. Hướng dẫn tìm hiểu câu hỏi phần bài học

1. Đặc điểm của văn bản

Câu 1. Biên bản 1 ghi lại diễn biến nội dung của một buổi sinh hoạt chi đội lớp 9D trường THCS Kết Đoàn. Biên bản 2 ghi lại việc công an trả lại giấy tờ, tang vật, phương tiện vi phạm hành chính cho chủ sở hữu.

Câu 2. Biên bản phải bảo đảm sự chính xác, trung thực, đầy đủ về nội dung và ngắn gọn, rõ ràng về hình thức.

Câu 3. Tên một biên bản khác: biên bản đại hội Công đoàn, biên bản đại hội công nhân viên chức, biên bản nghiệm thu công trình, biên bản vi phạm luật an toàn giao thông,...

2. Cách viết văn bản

Câu 1. Phần đầu của văn bản gồm có: quốc hiệu và phía bên phải, tên cơ quan quản lí, số kí hiệu của văn bản ghi phía bên trái, tên của văn bản ghi chính giữa và được viết in hoa toàn bộ.

Câu 2. Phần nội dung văn bản: cần phải ghi rõ thời gian, địa điểm nơi xảy ra sự việc, thành phần tham gia, trách nhiệm, công việc, chức vụ của mỗi người diễn biến và kết quả của sự việc biên bản phải bảo đảm tính chính xác tuyệt đối.

Câu 3. Phần kết thúc: phải ghi rõ thời gian kết thúc, chữ kí họ tên của các thành viên có trách nhiệm. Mục kí tên dưới biên bản nói lên tính chính xác và trách nhiệm của những người có liên quan.

Câu 4. Lời văn của biên bản cần phải ngắn gọn, rõ ràng, chính xác.

+ Hình ảnh bãi bồi bên kia sông biểu tượng cho vẻ đẹp của đời sống gần gũi, bình dị thân thuộc, là hình ảnh của bến quê trong tâm hồn mỗi con người.

+ Những bông hoa cuối mùa sắc màu như đậm hơn, phải chăng đó là hình ảnh về sự sống của nhân vật Nhĩ trong những ngày cuối đời. Tất cả dồn lại để loé lên rồi tắt.

+ Chi tiết anh con trai sa vào đám cỏ thê trên lề đường, đó là sự vòng vèo, sự chùng chình mà con người ta khó tránh khỏi. Phải là những người từng trải mới nhận ra vẻ đẹp đích thực của cuộc sống.

+ Hành động cuối cùng của Nhĩ ở cuối truyện (đã phân tích ở câu 4).

Câu 6. Truyện ngắn này chứa đựng những suy ngẫm, trải nghiệm của nhà văn về con người và cuộc đời. Tìm trong văn bản đoạn văn thể hiện tập trung chủ đề của truyện và nêu cảm nhận của em về đoạn văn.

+ Đoạn văn thể hiện tập trung chủ đề của câu chuyện: “Con người ta trên đường đời thật khó tránh khỏi những cái điều vòng vèo hoặc chùng chình.”

+ Con người trong cuộc đời không phải lúc nào cũng dễ dàng nhận thức được vẻ đẹp của cuộc sống một cách dễ dàng. Nhiều lúc chúng ta phải trả một giá quá đắt, phải ân hận, đau đớn mới nhận ra được chân giá trị, vẻ đẹp đơn sơ bình dị của những điều xung quanh ta.

III. Tư liệu tham khảo

Bài phân tích của nhà văn Tạ Duy Anh.

Hỏi: Truyện ngắn Bến quê được rút ra từ tập truyện ngắn cùng tên của nhà văn Nguyễn Minh Châu, xuất bản năm 1985. Văn bản được đưa vào sách giáo khoa đã lược bỏ một phần đầu truyện. Đây là một tác phẩm rất khó học. Tâm lí nhân vật chính phức tạp, lại

được biểu hiện bằng chi tiết tượng trưng nên học sinh cần phải tìm hiểu thật kĩ từng câu văn một.

Màu hoa bằng lăng nhợt nhạt của đoạn văn mở đầu phải chăng đã chuẩn bị cho người đọc một tình cảnh ảm đạm của nhân vật chính? Màu tím của bằng lăng gợi đến những kỉ niệm dịu nhẹ và mơ hồ tuổi trẻ chứ thường không dùng miêu tả tâm trạng của những người lớn tuổi... Vậy câu văn “cái giống hoa ngay khi mới nở màu sắc đã nhợt nhạt...” phải chăng là miêu tả cảm xúc nhân vật chứ không hẳn là hiện tượng tự nhiên của hoa bằng lăng ?

Trả lời: Đúng là từ trước đến nay chúng ta vẫn quen nghĩ và hiểu như vậy, thực tế thì các nhà văn rất hay dùng cảnh để tả tình. Đoạn văn mở đầu này thể hiện tâm trạng đau đớn của nhân vật khi ở cuối con đường tức là sắp chết mới nhận ra thời gian là một yếu tố nghiệt ngã chi phối tất cả, trong khi con người thì nhỏ nhoi, bất lực. Hơn nữa trải qua một quãng đời dài dang dở, ông ta mới nhận ra rằng mình đã đánh mất quá nhiều điều tốt đẹp. Màu tím của bằng lăng thường gợi đến những kỉ niệm của thời trẻ... Nguyễn Minh Châu đã rất độc đáo khi miêu tả nhân vật bằng những biểu tượng của tuổi trẻ. Điều đó giúp cho độc giả ngay lập tức nhận ra lòng khao khát sống của nhân vật trở nên mãnh liệt như thế nào. Câu Văn: “Cái giống hoa ngay khi mới nở màu sắc đã nhợt nhạt” không chỉ là một câu tả cảnh, đúng hơn là một câu cảm thán về số phận của mình. Nhân vật khi đã đứng trước ngưỡng cửa của định mệnh, ý thức chợt bừng nở như đoá hoa kia để hiểu mọi vật... Nhưng thời gian sống không còn nữa, sắc hoa ngay lập tức đã nhạt phai... Đoạn văn ngắn gọn nhưng dường như đã báo trước toàn bộ tính chất bi kịch của câu chuyện.

Hỏi: Các nhà văn thường dùng cảnh để tả tình... Theo ông thì có cảm xúc nào trong tâm hồn mà ngoại cảnh không thể diễn tả được không? Nếu ngoại cảnh không thể diễn tả được thì lấy gì để diễn tả những cảm xúc đó?

Trả lời: Con người mượn ngoại cảnh để diễn tả cảm xúc nội tâm của mình giống như họa sĩ mượn màu sắc thiên nhiên để thể hiện tư tưởng. Nếu thiên nhiên có đủ màu sắc cho họa sĩ thì cũng có đủ sắc thái cho nhà văn. Tuy nhiên đúng là con người cũng có những cảm xúc vô cùng mãnh liệt mà ngoại cảnh không thể hiểu nổi. Ví dụ cảm xúc của tình yêu tuyệt đích chẳng hạn. Để biểu hiện tình yêu tuyệt đích ấy thì chỉ có những thiên tài mới thật sự làm nổi. Họ sẽ tạo ra một hình thức ngôn ngữ hay tư duy hoàn toàn mới.

Hỏi: Nhân vật chính trong câu chuyện đó là một kẻ đã phiêu bạt khắp nơi, vùng đất nào cũng đã đặt chân đến nhưng lại chưa từng đặt chân lên cái bến quê gần gũi ngay bên

cạnh cửa sổ nhà mình? Cái bến quê ấy tượng trưng cho điều gì? Phải chăng con người đã vô tình đánh mất những giá trị thật sự ngay trong những điều bình dị nhất?

Trả lời: Đó là một mô típ thường gặp trong văn học. Nhân vật phiêu du khắp nơi biết tất cả mọi thứ, thông thạo mọi bí mật trên thế gian, nhưng lại không biết đến một điều nhỏ nhoi nào đó ngay cạnh mình. Cái điều nhỏ nhoi ấy lại là điều vô về an ủi khi con người kiệt sức. Truyện ngắn này cũng xây dựng trên mô típ như vậy. Đó là bi kịch của nhận thức thì đúng hơn. Con người luôn luôn lầm lẫn, khi tưởng mình biết hết cũng là lúc té ngã ra mình chưa biết gì cả. Cái bến quê có thể chỉ là một vùng đôn sơ của tâm hồn mà con người vô tình không nhận ra, hay chỉ là những cảm xúc thân thuộc mà nhân vật đã đánh mất... Rõ ràng cái bến quê là một hình tượng tượng trưng mà cảm xúc của nhân vật sẽ xoay quanh nó. Có thể cái bến quê ấy cũng có nhiều giá trị thực lắm... Nhưng vì con người đã lãng quên nó cho nên nó đã hiện lên lung linh như vậy.

Hỏi: *Nhân vật ốm liệt giường từ rất lâu. Vợ con anh ta luôn chăm sóc tận tình. Nhưng tại sao khi con lau mặt cho mình anh ta lại “Không dám nhìn vào mặt con” và nhìn ra “Một màu tím đầy bóng tối”? Tâm lí nhân vật phức tạp và khó giải thích?*

Trả lời: Khuôn mặt, đôi mắt đưa con tượng trưng cho tương lai. Nhân vật đã kiệt sức sắp chết cho nên anh ta không dám nhìn vào khuôn mặt tương lai đó. Nhìn vào đó chỉ làm cho sự khao khát sống của anh ta càng thêm tuyệt vọng. Cái hành động không dám nhìn vào mặt con rất lô gíc với cái nhìn ra bên ngoài. Đó là một cái nhìn màu tím đầy bóng tối. Anh ta biết số phận của anh ta đã hết nên anh ta không dám hi vọng nữa. Đây là một nét tâm lí hết sức phức tạp của nhân vật bởi thông thường trước khi chết con người thường cố gắng nhìn thấy người thân của mình.

Hỏi: Mặc dù nhân vật có cái nhìn đầy bóng tối nhưng khi vợ đến bên anh ta là đã nói đùa về sự phục hồi sức khỏe của anh. Vợ nói rằng tháng mười anh sẽ đi lại được, còn anh thì mơ tháng mười một sẽ đi chơi một chuyến xa? Tại sao lại có đoạn văn lãng mạn này?

Trả lời: Đây là một thủ pháp nghệ thuật quen thuộc của các nhà văn. Cả hai người đều giấu đi những cảm xúc thật nhưng đều biết rõ nhau ở những điều đó và nó tạo ra hiệu quả thẩm mĩ khắc họa sâu hơn nỗi đau, Người vợ biết rõ rằng bệnh của người chồng thêm nặng, còn nhân vật thì biết rõ quá về bệnh tình của mình. Cả hai đều biết rõ điều đó nhưng cả hai đều bất lực không thể làm gì hơn, không khí yên ả và vui vẻ một cách “giả tưởng” trong gia đình như thế đó chính là điều cả hai đều mơ ước và cả hai đều biết là không thể thực hiện được...

Hỏi: Ước mơ đi chơi xa một chuyến trở thành ước mong bước được xuống một bậc cầu thang gỗ, Nhân vật chính nằm nghe cái âm thanh quen thuộc của vợ trên những bậc gỗ mòn lõm oet. Bậc gỗ lõm vệt ấy biểu hiện cho điều gì?

Trả lời: Chiếc cầu thang quen thuộc rất gần gũi với nhân vật chính không phải mỗi ngày anh ta nằm lắng nghe tiếng chân vợ, con đi lên đi xuống. Anh ta có thể chạm được vào chiếc cầu thang ấy nếu như anh ta đứng dậy được và đi được một bước thôi. Vâng chỉ một bước thôi là anh ta có thể chạm vào chiếc thang gỗ quen thuộc ấy, Nhưng có lẽ chiếc cầu thang cũng như cái bến quê gần gũi kia, không bao giờ anh ta có thể chạm tới nữa. Tiếng chân bước của vợ thật gần, thật gần và anh ta có thể tưởng tượng được những bước chân nhằn nại buồn bã đó hằn lên trên những vết nứt lõm của chiếc cầu thang cũ kĩ. Nhưng như tôi đã giải thích, sự gần gũi đó mãi mãi anh ta không thể với tới nữa.

Hỏi: Cái cảm giác tuyệt vọng khi “không thể với tới” những gì thân thuộc nhất đã khiến cho nhân vật có một nỗi khát khao kì lạ. Đứa con chính là một phần của đời sống người cha. Vậy khi người cha không tới được thì đứa con sẽ tới. Anh ta muốn con trai mình đi qua bến quê, đi loanh quanh chơi, hay mua một cái gì đó cũng được rồi quay trở về. Điều gì khiến cho nhân vật cứ nhất quyết muốn đứa con phải sang bến sông quê ngay lập tức?

Trả lời: Rõ ràng anh ta đã cảm thấy thời gian sống của mình không còn nữa. Nhưng cái cảm giác thực, cảm giác vật chất đã chuyển hoá thành những cảm giác siêu thực. Nhân vật bắt đầu một hành trình khác, một hành trình bằng tâm tưởng, bằng những khát khao và cả nỗi tuyệt vọng. Đứa con giờ đây tượng trưng cho ý chí của anh ta. cái ý chí muốn ngay lập tức sửa chữa lại lỗi lầm của mình bằng cách “bay” sang bến sông kia ngay. Đứa con không biết được ý nghĩa của ước muốn người cha. Cậu không hiểu nỗi tại sao lại phải qua bến sông bên kia. “Để làm gì ạ”? Một câu hỏi rất “có lí” của cậu bật lên. “Chẳng để làm gì cả”... Anh ta chỉ có thể nói với con thế vì chắc chắn cậu bé không thể hiểu nỗi giá trị, ý nghĩa của chuyến đi sang bờ bên kia như vậy.

Hỏi: Cuối cùng đứa con cũng miễn cưỡng nhe theo lời của cha. Chính trong thời khắc ấy, một cảm giác khắp khởi dội lên rong lòng nhân vật. Anh ta lắng nghe tiếng chân con trai đi, rồi lết dần trên chiếc phản gỗ. Tại sao nhân vật lại có cảm giác “mình đã đi được nửa vòng trái đất”?

Trả lời: Cái hành trình tưởng như rất đơn giản của đứa con sang bờ bên kia sông lại được gửi gắm rất nhiều ý nguyện của nhân vật chính.

Cái cảm giác mệt lử chỉ vì anh lết khỏi chỗ nằm như một chuyến công tác xa ở Châu Mỹ La tinh mà cảm giác kiệt sức ấy chính là sự khó khăn vô tận khi bắt đầu một cuộc hành trình mới. Hành trình của ý nguyện.

III. Hướng dẫn luyện tập

Câu 1. Hãy lựa chọn những tình huống cần biết biên bản trong các trường hợp sau:

- a. Diễn biến và kết quả của Đại hội chi đội (hoặc chi đoàn) cần phải viết biên bản.
- b. Nguyên vọng và đề nghị của lớp gửi đến thầy Hiệu trưởng, không cần phải viết biên bản mà viết giấy đề nghị.
- c. Một vụ tai nạn giao thông, cần phải viết biên bản.
- d. Nghiệm thu phòng thí nghiệm, cần phải viết biên bản.
- e. Một nhóm học sinh tự ý tổ chức đi tham quan, không xin phép cô giáo chủ nhiệm, không phải viết biên bản mà viết bản kiểm điểm.

Câu 2. Hãy ghi lại phần mở đầu, các mục lớn trong phần nội dung, phần kết thúc của biên bản cuộc họp giới thiệu đội viên ưu tú của chi đội cho Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.

TRƯỜNG THCS LÊ LỢI

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

LIÊN ĐỘI TNTP HỒ CHÍ MINH

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

BIÊN BẢN CUỘC HỌP GIỚI THIỆU ĐỘI VIÊN ƯU TÚ

Khai mạc lúc 10 giờ, ngày 05 tháng 10 năm 2007.

Thành phần tham dự: 33 bạn đội viên chi đội lớp 9B.

Đại biểu: Cô giáo Lê Thanh Trang chủ nhiệm lớp 9B và

Nguyễn Xuân Nam – Liên đội trưởng.

Chủ tọa: Lê Hoàng Tâm.

Thư kí: Phan Hoài Nam.

NỘI DUNG SINH HOẠT

- 1. Bạn Lê Hoàng Tâm thay mặt ban chỉ huy đội nói lên mục đích của cuộc họp.
- 2. Ý kiến của các bạn tham dự cuộc họp.

3. Bình bầu các đội viên ưu tú.
4. Phát biểu của đại biểu tham dự.
5. Tổng kết của chủ tọa.

PHẦN KẾT THÚC

Buổi sinh hoạt kết thúc vào lúc 11 giờ 15 phút cùng ngày.

Chủ tọa

Thư kí

Lê Hoàng Tâm

Phan Hoài Nam

Xem tiếp tài liệu tại: <https://vndoc.com/tai-lieu-hoc-tap-lop-9>